

OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTEKÓW W WARSZAWIE
Karta Ewidencyjna Zabytków
Architektury i Budownictwa

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z Nr

206

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. JAKUBA ST. APOSTOŁA

2311

2. Czas powstania

1613 r.

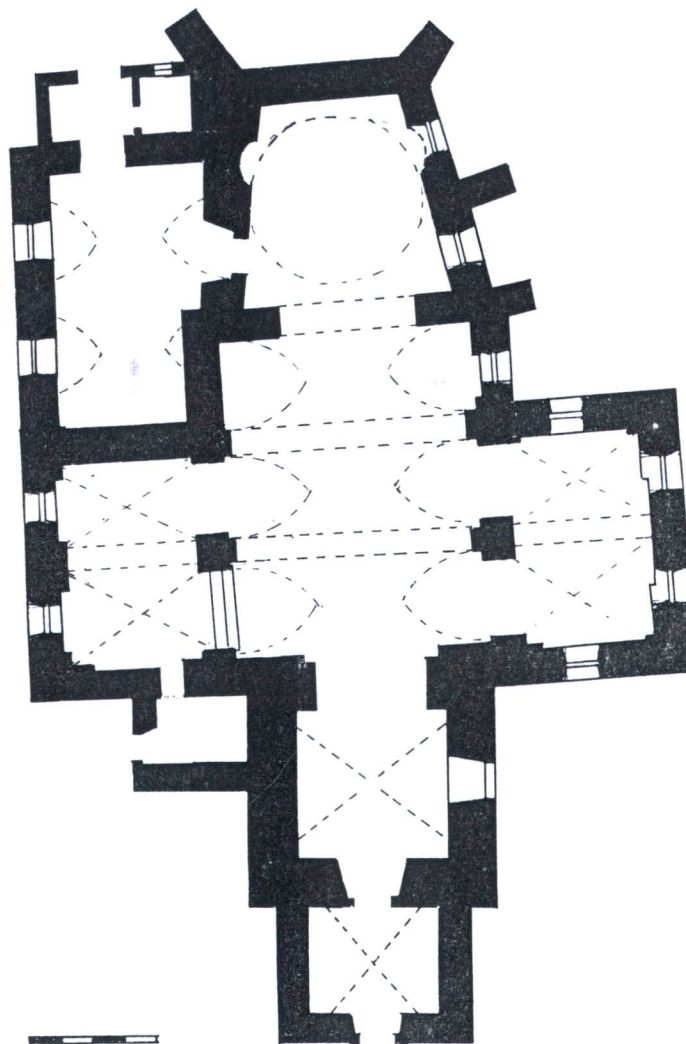
3. Miejscowość

SZCZAWORYŻ

Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

Kościół, widok ogólny na elewację pn. i zach.

Plan kościoła

4. Adres

Parafia p.w. św. Jakuba St. Apostoła,
Szczaworyż, 28-100 Busko-Zdrój
Dz. nr ewid. 512

5. Przynależność administracyjna

województwo świętokrzyskie
powiat buski
gmina Busko-Zdrój
diecezja kielecka

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Szczeworzysz, Szczaworzisz,
Szczaworzysz

7. Przynależność administracyjna przed 1999 r.

województwo kieleckie

8. Właściciel i jego adres

parafia rzymsko-katolicka p.w. św. Jakuba
St. Apostoła, 28-100 Busko-Zdrój

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 138 A

Data 22.06.1967 r.

A/90/1-2

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Pierwsza wzmianka o parafii pochodzi z 1326 r.

Ustanowienie parafii prawdopodobnie na przełomie XIII/XIV w. Pierwotny drewniany kościół, p.w. św. Jakuba i Leonarda, spalił się w 1598 r., następny prowizoryczny, wybudowany z desek, bez zakrystii. Nowy, murowany z gładzonego kamienia, wybudowany w 1613 r. dzięki staraniom proboszcza Marcina Pacanowskiego. Kopuła nad prezbiterium prawd. z 1630 r. Konsekracji kościoła dokonał bp krakowski Tomasz Oborski (1615-45). Kaplice dobudowane w XVIII w.: pierwsza w 1726 r., druga, późniejsza, poświęcona w 1782. W 1748 r. kościół posiadał murowaną zakrystię. Inwentarz spisany w 1782 r. potwierdzał, że kościół w stanie dobrym; posadzka kamienna, kryty gontem. Wieża frontowa odnowiona w 1830 r. W k. XIX w. wymurowano obecną zakrystię od północy. Podczas II wojny światowej (w 1945 r.) zniszczony dach, ściana szczytowa nawy, uszkodzona kopuła.

Styl: późnorenesansowy, barokowy

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

SYTUACJA: miejscowość Szczaworyż znajduje się ok. 8 km na pd. wschód od Buska – Zdroju. Teren przykościelny usytuowany na wzgórzu o znacznym spadku na stronę południową. Kościół stanowi dominantę w krajobrazie. U podnóża wzgórza, po południowej stronie kościoła przebiega droga krajowa nr 73. Zabudowania wsi od strony północnej cmentarza (niska zabudowa jednorodzinna), od zachodu zabudowania należące do parafii (plebania, ołtarz polowy, kaplica przedpogrzebowa, budynki gospodarcze). Od południa zbocze wzgórza, na którym tereny zielone (ogród, staw), dalej droga. Od wschodu boczna droga dojazdowa, dalej posesje prywatne. Cmentarz na kulminacji wzgórza, na planie nieregularnego wieloboku. Wydzielony murem z kamienia łamanego i otynkowanym ogrodzeniem, pełniącym od południa i wschodu funkcję muru oporowego. Główne wejście na teren przykościelny od strony północno-zachodniej, boczne od strony wschodniej. Większą część cmentarza zajmuje orientowany kościół, usytuowany w jego partii centralnej i północnej. Wokół kościoła alejka procesyjna z płyt chodnikowych, betonowych.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA: murowany z kamienia ciosowego i łamanego oraz cegły, obustronnie tynkowany, z wyjątkiem fragmentów wewnętrznych ścian kaplic, wnęk w prezbiterium, obramienia przy otworze wejściowym we wnętrzu wieży, fragmentów ścian we wnętrzu kruchty frontowej. Częściowo podpiwniczony (kaplice, wieża). Oszkarpowany – jednouskokowe szkarpy przy prezbiterium i nawie. W nawie sklepienie kolebkowe z lunetami, ze stiukową dekoracją sklepienną, w prezbiterium kopuła na pendentywach, zbliżona do elipsy, z latarnią; w kaplicach sklepienie kolebkowo-krzyżowe; w zakrystii kolebka z lunetami, w kruchcie sklepienie krzyżowe, w piwnicach kolebki, w przedsionku przy zakrystii płaski strop z sufitem. Wieża 4-kondygnacyjna, w przyziemiu i 2-iej kondygnacji sklepienie kolebkowo-krzyżowe. Wieżba dachowa drewniana, stłocowa. Dachy 2-spadowe kalenicowe na korpusie nawowym oraz na kaplicach od pn. i pd. Prezbiterium nakryte kopułą z latarnią, na wieży hełm, o 4-bocznej podstawie, zwieńczony 2-kondygnacyjną 8-boczną latarnią, zakończoną iglicą z krzyżem. Na zakrystii dach pulpitowy, na przedsionku przy zakrystii 2-spadowy, na kruchtach frontowej oraz bocznej od strony pn. dachy pulpitarne. Na szczytach kaplic, metalowe krzyże, na szczycie nawy pełnoplastyczna, kamienna figura, na latarni kamienny krzyż. Pokrycie dachowe z blachy miedzianej. Chór muzyczny z drewnianą balustradą wspartą na murowanej arkadzie. Posadzka w nawie i prezbiterium z płytek ceramicznych (lastrico), czerwono – białych, w kaplicach kamienna, w zakrystii z płyt marmurowych. Schody zewnętrzne – do przedsionka przy zakrystii 2 schodki obłożone płytkami ceramicznymi; wewnętrzne: do kaplicy pn. z nawy, oraz do piwnic pod kaplicami – murowane, jednobiegowe, z kruchty bocznej do 2-iej kondygnacji wieży (na chór muzyczny) drewniane, drabiniaste. Wystrój kamieniarski, z piaskowca – latarnia na kopule nad prezbiterium, prostokątne obramienia okienne wieży, portal do kruchty frontowej, portal wewnątrz wieży – przy wejściu głównym do kościoła. Stalarka drzwiowa: drzwi zewnętrzne do kruchty bocznej prostokątne, metalowe, jednoskrzydłowe, od zewnątrz z tłoczonym motywem rozet w polach wyznaczonych przez ukośną kratownicę; takie również do przedsionka przy zakrystii. Wewnętrzne – z kruchty do wieży prostokątne, drewniane, częściowo przeszklone, 2-skrzydłowe, osadzone w otworze zamkniętym łukiem odcinkowym, od strony kruchty osadzona metalowa krata; z prezbiterium do zakrystii prostokątne, drewniane, dwuskrzydłowe, z kaplicy pn. do kruchty drewniane, prostokątne, jednoskrzydłowe; Okna – w prezbiterium, nawie i kaplicach półkoliście zamknięte, w kaplicach 6 lub 8-kwaterowe, w nawie wielokwaterowe. W wieży prostokątne, w obramieniach z piaskowca, żaluzje w wyższych kondygnacjach, w zakrystii zamknięte łukiem odcinkowym, drewniane, wielokwaterowe; w przedsionku przy zakrystii prostokątne, drewniane. Okna okratowane – od zewnątrz w prezbiterium, nawie, 1-iej kondygnacji wieży, zakrystii, przedsionku. Od wewnątrz w kaplicy.

14. Kubatura ~ 3567 m ³	15. Powierzchnia użytkowa ~ 243 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne - kościół parafialny	17. Użytkowanie obecne sakralne - kościół parafialny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja - pod k. l. 50-tych wymieniono pokrycie dachowe kopuły; - w 1962-63 r. wymieniono pokrycie dachowe na prezbiterium, zniszczone elementy więźby dachowej oraz deskowanie, wzmocniono kopułę, przemurowano mury latarni, wymieniono okna w latarni, wymieniono rynny i rury spustowe; - w 1973 r. wykonano drobne prace remontowe wewnątrz wieży (wykonanie podestów, impregnacja drewna); wykonano opaskę odwadniającą wokół kościoła; - l. 90-te – dobudowa przedsionka do zakrystii; - od 1994 r. – remont kapitalny wieży, wymiana pokrycia dachowego, wymiana tynków; - w 2000 r. wymieniono schodki z nawy do kaplicy pn.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Ściany, sklepienia w stanie dobrym, brak spękań. Więźba dachowa, pokrycie w stanie dobrym. Tynki zewnętrzne zużyte, miejscowo odspojone, spękane. Wewnętrzne w stanie dobrym. Murowane ogrodzenie cmentarza w złym stanie, miejscowo wychylone i zawalone, kamień poluzowany,	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Usunięcie odspojonych tynków zewnętrznych, położenie nowych. Naprawa lub wymurowanie nowego ogrodzenia cmentarza przykościelnego.			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Szczaworyż, Dokumenty różne z XVIII w., II PS-XX/1, w: Archiwum Diecezjalne w Kielcach;
 Szczaworyż, Akta Dyrekcji Ubezpieczeń, D.U. 17 1544, w: Archiwum Państwowe w Kielcach

24. Uwagi różne	
-----------------	--

22. Bibliografia

Katalog zabytków sztuki w Polsce, t. III, woj. kieleckie, z. 1, powiat buski, Warszawa 1959;
J. Wiśniewski, Historyczny opis kościołów, miast, zabytków i pamiątek w Stopnickiem, Marjówka
1929;

E. Wiśniowski, *Prepozytura wiślicka do schyłku XVIII w.*, Lublin 1976

25. Opracował

Tekst J. L. Adamczyk 2007

Plany, rysunki J. L. Adamczyk 2007

Zdjęcia fotogr J. L. Adamczyk 2007

Miejsce przechowywania płyty CD z fot. - WUOZ Kielce, ul. Zamkowa 5

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Plan Szczaworyża, Akta Dyrekcji Ubezpieczeń, D.U. 17 1544, w: Archiwum Państwowe w Kielcach

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (data, nazwisko wypełniającego)

27. Załączniki

2

1. Miejscowość SZCZAWORYŻ	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. JAKUBA ST. APOSTOŁA	6. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
2. Gmina WIŚLICA		c.d. pkt. 13
3. Powiat BUSKI		
4. Województwo ŚWIĘTOKRZYSKIE		

c.d. pkt. 13

RZUT: kościół jednonawowy; prostokątna nawa 3-przęsłowa, nakryta sklepieniem kolebkowym z lunetami. Do jej pierwszego i drugiego przęsła od zachodu, symetrycznie z obu stron, dobudowane 2-przęsłowe, prostokątne kaplice, ze sklepieniem kolebkowo-krzyżowym. Kaplice oddzielone od nawy arkadami, wspartymi na 4-bocznych filarach. Od wschodu do krótkiego korpusu nawowego przylega prezbiterium na rzucie zbliżonym do trapezu, nakryte kopułą zbliżoną do elipsy, na pendentywach. Od zachodu na osi nawy 4-kondygnacyjna wieża na rzucie kwadratu, w 1-ej kondygnacji pełniąc funkcję kruchty, w drugiej połączona z chórem muzycznym, obie kondygnacje sklepione krzyżowo. Przed wieżą, od zachodu, kruchta, na rzucie prostokąta zbliżonego do kwadratu, sklepiona krzyżowo. W kruchcie i wieży – na osi środkowej wejścia główne do kościoła. Na przedłużeniu północnej kaplicy w stronę wschodnią, 2-przęsłowa zakrystia, sięgająca ok. $\frac{3}{4}$ długości prezbiterium; sklepiona kolebką z lunetami. Przed nią od wschodu niewielki przedsionek, na planie prostokąta, podzielony ścianką działową na dwa pomieszczenia. Wejście do zakrystii z przedsionka, oraz z prezbiterium, przy łuku tęczowym. W narożniku między kaplicą północną a wieżą kruchta boczna, na rzucie prostokąta zbliżonego do kwadratu. Z niej wejście do kaplicy północnej. Prezbiterium oszkarpowane – przy zamknięciu, między 1 i 2 osią od południa, oraz na wysokości łuku tęczowego.

BRYŁA: całość tworzy zespół poszczególnych, zróżnicowanych w gabarytach brył, nakrytych osobnymi dachami. Dominantę stanowi 4-boczna, masywna, wysoka 4-kondygnacyjna wieża frontowa, zwieńczona hełmem z latarnią. Krótki korpus nawowy z przylegającymi od pd. i pn. kaplicami, nakryty jest dachem 2-spadowym, którego kalenica sięga do wysokości nieco poniżej parapetu okna ostatniej kondygnacji wieży. Kaplice – o tej samej wysokości ścian jak nawa, nakryte niższymi dachami 2-spadowymi. Wysokość ścian kaplic sięga do wysokości gzymsu oddzielającego 2 od 3 kondygnację wieży. Do nawy od wschodu przylega nieco niższe i węższe prezbiterium, 4-boczne, prosto zamknięte, na planie trapezu, oszkarpowane przy narożnikach wschodnich oraz przy elewacji pd. Prezbiterium nakryte kopułą, przylegającą do trójkątnego szczytu nawy, z latarnią zwieńczoną krzyżem. W narożniku między nawą, prezbiterium a kaplicą północną 1-kondygnacyjna zakrystia, nakryta dachem pulpitowym, o dużym nachyleniu połaci. Dach zakrystii sięga okapu kopuły prezbiterium. Do ściany wschodniej zakrystii i pn. prezbiterium dobudowany niewielki 4-boczny przedsionek, węższy od zakrystii, nakryty dachem 2-spadowym. W narożniku między wieżą a kaplicą północną niewielka 1-kondygnacyjna kruchta, 4-boczna, nakryta dachem pulpitowym. Do 1 i 2-ej kondygnacji wieży, od frontu, dobudowana kruchta, (jej dach sięga gzymsu oddzielającego 2 od 3 kondygnację) nakryta dachem pulpitowym, węższa od wieży.

ELEWACJE: o oszczędnym wystroju architektonicznym. Niektóre partie kościoła opasane cokołem (wieża, kaplica pd., prezbiterium). Prezbiterium, nawa, kaplice, wieża zwieńczone uproszczonym belkowaniem.

Fasada: tworzy ją elewacja wieży frontowej, kruchty głównej, oraz, w głębi, elewacje boczne kaplic i kruchty północnej. Wieża 4-kondygnacyjna, 1-osiowa. 2 od 3 oraz 3 od 4 kondygnacja oddzielone gzymsem. Pierwsza i druga kondygnacja wieży przysłonięta dobudowaną na osi węższą, 1-osiową kruchtą, w której na osi wejście główne, z portalem, do kościoła. Elewacje kruchty frontowej zwieńczone gzymsem. Portal w formie prostokątnego obramienia drzwiowego z płaskiej listwy oraz profilu o przekroju półwałka. Powyżej odcinek gzymsu. Elewacje boczne kruchty północnej, z partią szczytu oddzieloną gzymsem, ślepe.

W wyższych kondygnacjach wieży okna, ujęte prostokątnymi obramieniami wspartymi na parapetach, z odcinkiem gzymsu nadokiennego. Wszystkie elewacje 3- i 4-ej kondygnacji wieży ukształtowane w ten sam sposób (1-osiowe, z prostokątnym oknem w obramieniu). Pierwsza i druga kondygnacja w elewacji północnej ślepa. W elewacji południowej na osi okna (j. w.), oraz w partii cokołowej w przyziemiu prostokątny otwór okienny do piwnicy (przesunięty na prawo względem osi). Obramienie okna w 1-ej kondygnacji tej elewacji najbardziej dekoracyjne - z płaskorzeźbionym kimationem, wsparte na parapecie dźwigają odcinek belkowania, w którym fryz z płaskorzeźbioną plecionką, zwieńczony gzymsem, z kimationem jońskim.

Elewacja wschodnia: tworzą ją ściany wschodnie poszczególnych części kościoła – prezbiterium, zakrystii wraz z przedsionkiem, kaplicy północnej i południowej, ściany szczytowej nawy. Ślepa, wschodnia ściana prezbiterium, ujęta na narożnikach ukośnymi, 1-uskokowymi szkarpmi. Prezbiterium zwieńczone kopułą z latarnią. Kopuła przylega do ściany szczytowej nawy, w partii szczytu. Od pn. do prezbiterium przylega zakrystia z dobudowanym od wschodu znacznie niższym przedsionkiem. Elewacja wschodnia zakrystii – półszczytowa, ślepa, z lizeną przy narożniku pn. Elewacje przedsionka pozbawione wystroju, w elewacji wschodniej na osi środkowej prostokątny otwór drzwiowy, oraz obok otwór okienny, prostokątny, przy ścianie prezbiterium. Zakrystia dobudowana do ściany wschodniej kaplicy, która 1-osiowa, z niewielkim oknem o półkolistym zamknięciu. Ściana Od południa Ponad dachem nawy widoczna wschodnia, ostatnia kondygnacja wieży (elewacje wieży – patrz opis fasady).

Elewacja północna: elewacja północna nawy przysłonięta niemal w całości dobudowaną kaplicą (widoczny niewielki fragment w partii wschodniej, pod okapem); na przedłużeniu nawy od zachodu, cofnięta elewacja wieży. W narożniku między ścianą nawy a kaplicą niewielka kruchta. Na przedłużeniu od wschodu prezbiterium, przysłonięte w znacznej części zakrystią z przedsionkiem. Elewacja kaplicy 2-osiowa (osie wyznaczone przez 2 otwory okienne, zamknięte półkoliście), zwieńczona trójkątnym szczytem. W partii szczytu, na osi środkowej dekoracyjna płycina w formie płasko nałożonego na elewacje obramienia, w kształcie prostokąta o wyłamanej podstawie i romboidalnym zwieńczeniu. Płycina flankowana owalnymi okulusami w obramieniach z płaskiej listwy. Elewacja zachodnia kaplicy – 1 osiowa.

Elewacja zakrystii zwieńczona gzymsem, 2-osiowa (osie wyznaczone przez okna). Na narożnikach lizeny, z kapitelami utworzonymi przez wyłamane nad nimi odcinki gzymsu wieńczącego. Elewacja wieży – patrz opis fasady. Elewacja wschodnia kruchty bocznej – pozbawiona wystroju architektonicznego, na osi prostokątny otwór drzwiowy, elewacja zachodnia – ślepa, zwieńczona półszczytem, oddzielonym gzymsem. W partii półszczytu niewielki prostokątny otwór okienny (na więźbę dachową).

Elewacja południowa: tworzą ją elewacje nawy, dobudowanej kaplicy, oraz cofnięte – prezbiterium od wschodu i wieży z kruchcią od zachodu. Ściana nawy przysłonięta niemal w całości dobudowaną kaplicą, widoczna na ostatniej osi, przy prezbiterium. Oś wyznaczona przez wąskie w proporcjach, wysokie okno. Narożnik wschodni nawy oszkarpowany. Elewacja kaplicy 2-osiowa, zwieńczona trójkątnym szczytem. W partii szczytu 2 okulusy usytuowane symetrycznie względem osi środkowej. Elewacje zachodnia i wschodnia – jednoosiowe. Elewacja prezbiterium 2-osiowa, osie wyznaczone przez otwory okienne. Szkarpy między osiami oraz przy narożniku wschodnim (ukośna). Elewacja wieży – patrz opis fasady.

WNĘTRZE: o dość bogatym wystroju architektonicznym. 3 przęsłowa, krótka nawa, sklepiona kolebką z lunetami na której późnorennesansowa stiukowa dekoracja sklepienna, w typie kalisko-lubelskim. Gurty sklepienne wsparte na pilastrach, z kapitelami z odcinka belkowania. Z obu stron pierwszego i drugiego od zachodu przęsła nawy 2-przęsłowe kaplice, oddzielone od nawy półkolistymi arkadami, wspartymi na czworobocznych, masywnych filarach, z kapitelami o formie nawiązującej do doryckiej. W ścianie oddzielającej nawę od kaplicy pd., na osiach arkad, powyżej, mniejsze i węższe półkoliście zamknięte otwory okienne. Poziom posadzki w kaplicy północnej znacznie wyższy niż w nawie, dostęp schodami przez arkadę w pierwszym przęśle od zachodu. Obie kaplice sklepienie kolebkowo-krzyżowo. W kaplicy północnej gzyms z ząbkowaniem, oddzielający partię ścian od partii sklepień, wyłamany (jako forma kapiteli) na lizenach podtrzymujących gurty sklepienne. Okna umieszczone powyżej gzymsu. Ściana północna z podziałem ramowym, wyznaczającym prostokątne pole nie otynkowanego, surowego muru, w każdym przęśle. W ścianie zachodniej wnęka, zamknięta łukiem odcinkowym, oraz prostokątny otwór drzwiowy usytuowany przy ścianie nawy. Kaplica południowa o skromniejszym wystroju; gurty sklepienne nadwieszono wysoko na ścianach. Okna w górnej partii murów. Na ścianach pd. i wsch. odcinki gzymsu, przerwanego przy oknach, biegnącego powyżej ich parapetów. W partii przyziemia, w kolejnych przęsłach oraz ścianie wschodniej półkoliste wnęki, w których nie otynkowanym fragmenty muru. Prezbiterium oddzielone od nawy półkolistym łukiem tęczowym, w którym imposty w formie odcinka belkowania. Poziom posadzki w prezbiterium nieco wyższy niż w nawie. Prezbiterium o skromnym wystroju architektonicznym, zwieńczone gzymsem, ponad którym kopuła z latarnią. W ścianach pd. i pn. niewielkie konchowe wnęki, nie otynkowane. Przy łuku tęczowym, w ścianie pn. prostokątne wejście do zakrystii w obramieniu z płaskiej listwy.

Z nawy, na osi, przejście przez szeroką, półkolistą arkadę do wieży frontowej. Arkada od czoła ozdobiona listwą z nałożonymi pół – ćwierć wałkami. Powyżej balustrada nadwieszona chóru muzycznego, o łamanej, barokowej linii, profilu wklęsło-wypukłym. Chór muzyczny w 2-iej kondygnacji wieży, otwarty półkolistym, arkadowym przejściem. 1 kondygnacja wieży sklepiona krzyżowo, z dekoracją sklepienną na żebrach. Wnętrze kruchty głównej – jednoprzestrzenne, sklepione krzyżowo. W ścianie wschodniej wejście główne, z portalem w formie prostokątnego obramienia drzwiowego, ozdobionego niewielkimi rozetami. Obramienie z uszakami, podtrzymuje odcinek belkowania, z motywem plecionki w pasie fryzu. Pozostałe pomieszczenia pozbawione wystroju. Wnętrze zakrystii jednoprzestrzenne, 2-przęsłowe, sklepione kolebką z lunetami. Przedsionek przy zakrystii z wydzielonym miejscem sanitarnym o utylitarnym charakterze. We wnętrzu kruchty bocznej drewniane schody prowadzące na wyższą kondygnację wieży.

WYPOSAŻENIE: ołtarz główny, 2 ołtarze boczne, 2 ołtarze w kaplicach, organy, chrzcielnica, ambona.

INSTALACJE: elektryczna, odgromowa, wod.-kan.

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość
SZCZAWORYŻ	KOŚCIÓŁ P.W.ŚW. JAKUBA	

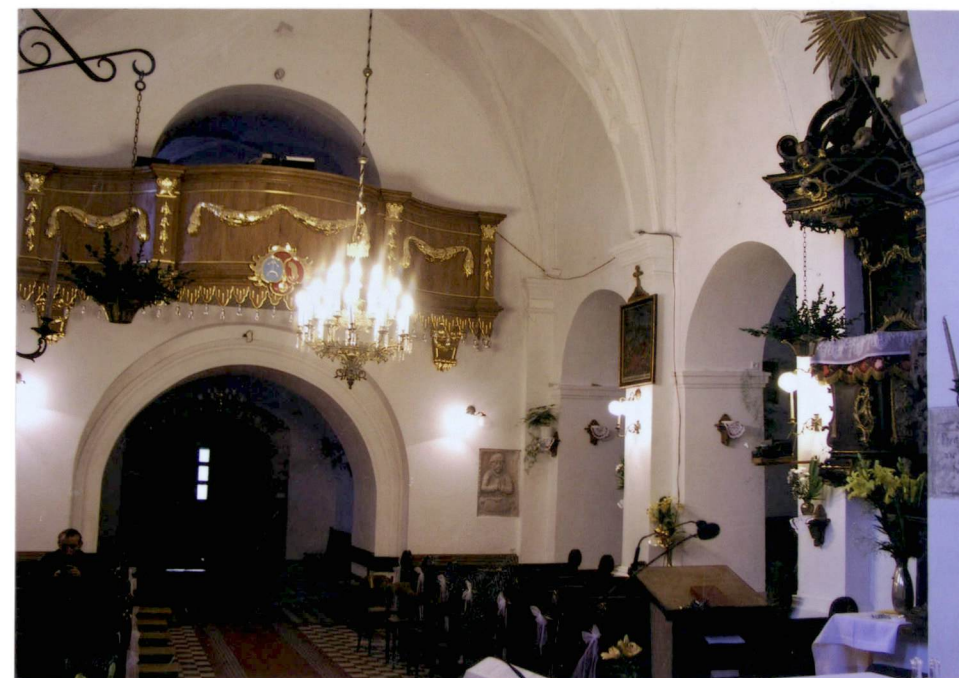
1. ELEWACJA PD.

2. WNĘTRZE, WIDOK NA PREZBITERIUM

3. WNĘTRZE, WIDOK NA CHÓR MUZYCZNY

4. ELEWACJA WSCH.

5. SKLEPIENIE W NAWIE GŁ.

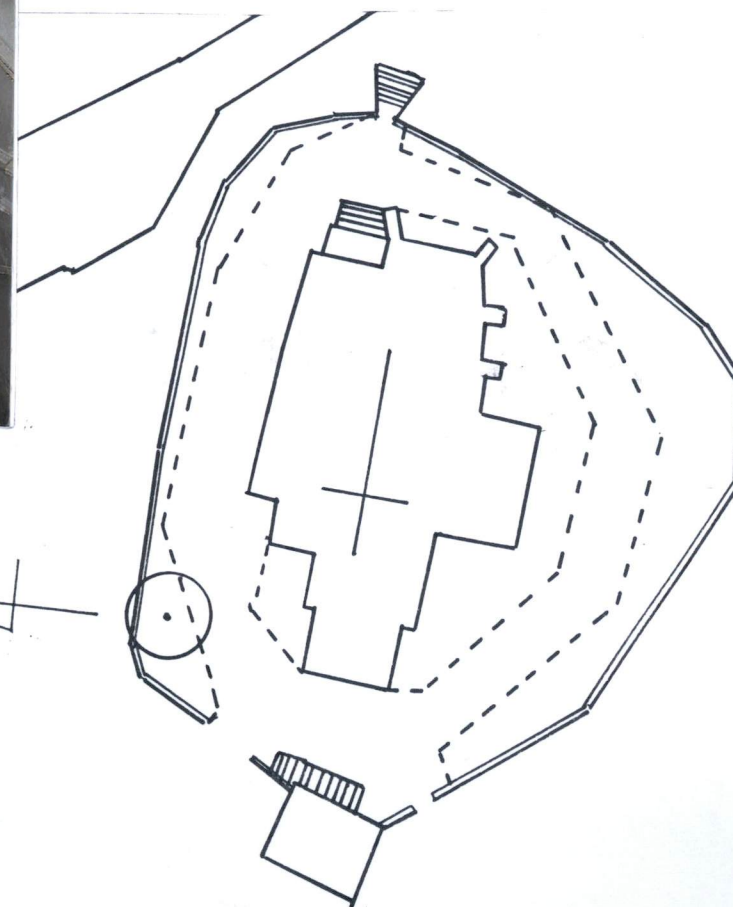

Wkładkę założył: Dr. M. M. M.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Plan sytuacyjny kościoła w skali 1:500

Plan orientacyjny w skali 1:25 000

